

Kinder Torah

Acharei Mos Kedoshim

בס"ד

Dedicated in Loving Memory of Avigdor Ben Avraham and Breina Chaya Bas Efraim
Mr. and Mrs. Victor Groffman ז"ל ❖ Yahrtzeit זי"ע

Your King and Queen

"This line is moving so slowly, Avi."
"I know, Chaim. However, it is worthwhile to have patience. After all we are going to see a real live king and queen."
"Can you believe it? It is very rare in our world. However, the foreign king and queen are visiting our country, and they have decided to receive the public. We may never have such an opportunity. Look, we are at the head of the line."

The guard motions to Avi and Chaim.

"You may enter the king's chambers."

Avi and Chaim slowly walk in. The king and queen are surrounded by servants who are ready and waiting to fulfill their command. "Bring the queen a glass of cold water," the king says to a servant. The subject practically runs to the next room, and within a few seconds comes back with a crystal pitcher of ice water and a glass on a silver tray. Avi and Chaim are speechless. The awe and splendor that surround the royal couple is a moving experience. Everyone speaks to the king and queen with such reverence. They wait anxiously to fulfill their commands. Nothing gives them greater pleasure. To go against their will, or cause them *tsar* (discomfort) in any way is unthinkable.

"Every man shall fear his mother and father (Vayikra 19:3)." Rav Shmuel Hominer, in his sefer, Eved HaMelech describes the mitzvah of revering our mother and father. One should equate his father and mother to a king and queen. He should be extremely afraid of going against their will. Rather, everything that they tell him to do should be fulfilled like the word of the king who rules over him. It should be fulfilled perfectly, down to the last detail. Why? Because The Almighty commanded him to do so. One who causes *tsar* to his father or mother is considered as if he gave *tsar* to Hashem.

Kinderlach . . .

We love our parents and they love us very much. We live together in the same home. Therefore, it may be easy to forget the mitzvah of fearing them, because we are so comfortable with them. Do not make this mistake. Hashem commanded you to fear them. Stand up for them. Do not interrupt them. Obey their instructions and requests. Do not cause them *tsar* in any way. They are not just anybody. They are your father and mother - the king and queen of your lives.

The Spice of Life

"Imma, can you please pass the potatoes?"
"My pleasure, Avi."

"They sure are delicious, Imma."
"I spiced them especially for you, Avi. Potatoes are nutritious. They give your body the energy and vitamins it needs to keep going. I wanted you to eat them; therefore I made them very tasty."

"Are they more nutritious when they are tasty, Imma?"

"Not at all, Avi. The food gets broken down in the digestive system. The nutrients then reach the blood system. The taste is gone. By the time the heart receives energy from the food, it makes no difference whatsoever what the taste was."

"Imma, that is amazing. It almost parallels the subject of our *parshas ha'shavuah* class."

"I would really like to hear the connection, Avi."

"Rav Yerucham Levovitz, the Mashgiach of the Mirrer Yeshiva has an illuminating explanation of the verse, 'Carry out My laws and safeguard My decrees to follow them' (Vayikra 18:4). The prohibitions against stealing and murder are the type of laws that the *seichel* (common sense) would dictate. These are called *mishpatim*. Eating kosher, not wearing *shaatnez* (a mixture of wool and linen), and other decrees of this sort are beyond human understanding. They are called *chukim*. When one begins to learn Torah in depth, he delves into the reasons behind the *mishpatim*. Eventually, he comes to a verse, or a tradition upon which the law is based. We must observe the law because Hashem commanded us to do so. Therefore, even the *mishpatim* are ultimately *chukim*. What is the difference between the two? Hashem gave a *taam* (reason) to the *mishpatim*, so that we will have a sweet *taam* (spice) when we learn them. He wanted us to enjoy our Torah learning; therefore he gave some of the mitzvos *taamim*."

"That is fascinating, Avi. I see the parallel. Hashem's 613 mitzvos are 'spiritual nourishment' for our souls. Each one feeds a different section. They provide necessary nourishment, regardless of their *taam*. However, The Almighty, in His infinite kindness, gave some of them a *taam*. Therefore, when we learn about them, we get pleasure, in the same way that the tasty food gives pleasure to our palate."

"That is exactly what Rav Yerucham says, Imma."

"Avi please let me share with you another insight that Abba once heard from an *Odom Godol* (Torah Giant). The Gemora (Kiddushin 30b) states, 'I created the *yetzer hora* and I created the Torah as its *tavlin*.' The word *tavlin* normally means

spice; however, it is translated in this context as antidote. The *yetzer hora* is like a disease and the Torah is like its antidote. This explanation begs a question. If the Gemora meant antidote, why did it not write the word *trufah* (medicine)? It used an inappropriate word - *tavlin*."

"What an insightful question!"

"Yes. The *Odom Gadol* gave an electrifying answer. The *yetzer hora* makes the lowly pleasures of *olam haze* (this world) look so tantalizing. He shows us riches, luxuries, and technologies that are beyond belief. He says, 'You can have it all. Just put your time and energy into acquiring possessions here, and forget about *olam habo*.' He has strong arguments. 'You have a lot of time until you get to *olam habo*. Who knows what it will really be like over there? Maybe it does not exist at all. I am offering you pleasure here and now. Take it!' How can the *yetzer hatov* answer these claims? They are so strong. The *yetzer hora's* 'reward' is tangible, here and now. Therefore, the *yetzer hatov* needs a special weapon - Torah. The Torah is pure *emmes*. Only it can stand up to the lies of the *yetzer hora*. However, even the Torah alone is not enough. It must have a sweet taste to it. Learning Torah will fend off the *yetzer hora*, however, what

if learning is not pleasurable? How can it match the *yetzer hora's* delights? Therefore, Hashem made the Torah *tavlin*. He made it delicious. He made Torah learning the sweetest thing in the world. One who learns Torah properly has no appetite for the puny pleasures of the *yetzer hora*. They are worthless in comparison to the sweetness of understanding a Tosafos. Answering a difficult question on the Rambam is more exhilarating than skiing down the Swiss Alps. What does the *yetzer hora* have to offer? Nothing!!! That is the *tavlin* of the Torah. That is the spice of life."

if learning is not pleasurable? How can it match the *yetzer hora's* delights? Therefore, Hashem made the Torah *tavlin*. He made it delicious. He made Torah learning the sweetest thing in the world. One who learns Torah properly has no appetite for the puny pleasures of the *yetzer hora*. They are worthless in comparison to the sweetness of understanding a Tosafos. Answering a difficult question on the Rambam is more exhilarating than skiing down the Swiss Alps. What does the *yetzer hora* have to offer? Nothing!!! That is the *tavlin* of the Torah. That is the spice of life."

Kinderlach . . .

Do you want to taste something yummy? What is your favorite sweet? Cake? Cookies? Chocolate? Ice cream? Hashem has something that is far sweeter than all of these things. Torah. Although all of His mitzvos are ultimately true just because He commanded them, He gave some of them *taam*. We get pleasure using our *seichel* to figure out their laws and nuances. That pleasure - the sweetness that comes with learning Torah - is the antidote to the trickery of the *yetzer hora*. He tells us to eat cookies all day, wasting our time and energy on the delights of this world. We answer him, "Cookies!?!? Yuck! They taste terrible compared to the sweetness of the Torah!" Enjoy the best treat, *kinderlach* - Torah - the spice of life.

והגדת לבנון

פרשת אחרי מות - קדושים ©

רק היא יכולה לעמוד בפני השקרים של היצר הרע. אך גם התורה בלבד אינה מספיקה. עליה להיות גם מתוקה. לימוד התורה ירחיק את היצר הרע, אך מה אם הלימוד איננו מהנה? כיצד יכול הוא להתחרות בתענוגות שמציע היצר הרע? לכן עשה ה' מהתורה 'תבלין': הוא עשה אותה מתוקה, ואת לימוד התורה עשה לדבר המתוק ביותר בעולם. מי שלומד תורה אין לו תאבון לכל ההנאות הפשוטות של היצר הרע. הן חסרות-ערך בהשוואה למתיקות שבהבנת פירוש תוספות אחד. מתן תשובה לשאלה קשה על הרמב"ם מרגשת יותר ממסע סקי באלפים השווייצריים. ומה יש ליצר הרע להציע? שום דבר!!! זהו התבלין שבתורה. זהו טעם החיים."

טעם החיים

"אמא, את יכולה להעביר בבקשה את תפוחי האדמה?"
"ודאי, אברימי."
"הם כל כך טעימים, אמא."

"תיבלתי אותם בדיוק כפי שאתה אוהב, אברימי. תפוחי אדמה מזינים מאוד. הם מעניקים לגופך את האנרגיה ואת הויטמינים הדרושים לתפקודו. רציתי שתאכל אותם, ולכן דאגתי לכך שהיו ערבים לחך."

"האם הם מזינים יותר כאשר הם טעימים, אמא?"
"כלל לא, אברימי. המזון שאנו אוכלים מתפרק במערכת העיכול, ומשם מגיעים הרכיבים התזונתיים למחזור הדם, הרבה אחרי שסיימנו לחוש בטעם המקורי של המאכל. כאשר האנרגיה מהמזון מגיעה לאיברי הגוף, כבר לא משנה כלל מה היה טעמו."
"אמא, ממש מדהים! יש כאן הקבלה כמעט מלאה לשיעור בפרשת השבוע שלמדנו היום."
"באמת? מה הקשר?"

"ר' ירוחם לבוביץ זצ"ל, המשגיח של ישיבת מיר, מביא הסבר מאיר עיניים לפסוק 'את משפטי תעשו ואת חוקותי תשמרו ללכת בהם' (ויקרא י"ח, ד). האיסורים של גזל ורצח הם דברים שהשכל מחייב אותם - הללו נקראים משפטים. אכילת אוכל כשר, אי-לבישת שעטנז ומצוות מהסוג הזה הם מעבר ליכולת ההבנה שלנו כבני אדם. הם נקראים חוקים. כאשר מתחילים ללמוד תורה לעומק, מגיעים לסיבות שמאחורי המשפטים. עם הזמן, מגיעים לפסוק או למסורת שעליה המצווה מתבססת. אנו מקיימים את המצווה כי 'ציווה עלינו לקיימה. ולפיכך, גם המשפטים הם בסופו של דבר חוקים. מה ההבדל בין השניים? ה' נתן טעם למשפטים, כדי שיהיה לנו טעם טוב כשנלמד אותם. הוא רצה שנהנה מלימוד התורה, ולכן לכמה מן המצוות הוא נתן טעמים."

"זהו נושא כה מרתק, אברימי. אני רואה את ההקבלה שהזכרת. שש מאות ושלוש עשרה המצוות שקיבלנו מה' הם 'מזון רוחני' לגשמה שלנו. כל אחת מהמצוות מספקת תזונה לחלק אחר, וזאת, בלי קשר לטעמן. אך ה', בחסדו הגדול, נתן לכמה מהם טעם. לפיכך, כאשר אנו לומדים עליהן, אנו נהנים מהלימוד, כשם שאנו נהנים מאוכל טעים."
"זהו בדיוק מה שר' ירוחם אומר, אמא."

"אברימי, בוא ואספר לך עוד הבנה שאבא שמע פעם מאדם גדול. הגמרא (קידושין ל' ע"ב) אומרת 'בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין'. בדרך כלל, אנו מבינים את המילה 'תבלין' כתוספת המוסיפה טעם למאכל. אך כאן הביאור הנכון הוא שהתורה היא מעין תרופת-נגד ליצר הרע. היצר הרע הוא כמו מחלה, והתורה היא התרופה למחלה זו. הסבר זה מעורר שאלה: אם הגמרא התכוונה לתרופה, מדוע לא אמרה זאת? מדוע השתמשה במילה 'תבלין'?"
"שאלה עמוקה מאוד!"

"האדם הגדול העניק לה תשובה מחשמלת ממש. היצר הרע הופך את התענוגות השפלות של העולם הזה לדבר מושך מאוד. הוא מראה לנו עושר, מותרות ומוצרי טכנולוגיה מעבר לכל דמיון. הוא אומר 'כל זה יכול להיות שלכם. רק הקדישו את זמנכם ואת כוחותיכם לצבירת נכסים כאן, ושכחו מהעולם הבא.' הוא מצרף לדבריו אלה טיעונים נכונים: 'הלוא עוד זמן רב יעבור עד שתגיעו לעולם הבא. ומי יודע מה יהיו פניו ממילא? ואולי הוא כלל אינו קיים. אבל אני - אני מציע לכם הנאה כאן ועכשיו. קדימה!' כיצד יכול היצר הטוב לענות על טענות אלה? והרי הן כל כך משכנעות! את ה'שכר' של היצר הרע מרגישים, כאן ועכשיו. ולפיכך, היצר הטוב זקוק לכלי נשק מיוחד - לתורה. התורה היא אמת טהורה."

ילדים יקרים...
רוצים לטעום משהו טעים? מהו הממתק האהוב עליכם? עוגות? עוגיות? שוקולד? גלידה? לה' יש דבר מתוק הרבה יותר מכל אלה: התורה. על אף שכל מצוותיו הן אמת רק בשל כך שהוא ציווה עליהן, הוא נתן לכמה מהן טעמים. ואנו נהנים מהממתק השכלי הכרוך בהבנת פרטי הדינים וחילוקיהם. הנאה זו - המתיקות שבאה עם לימוד התורה - היא תרופת-הנגד ליצר הרע. היצר הרע אומר לנו לאכול עוגיות כל היום - לבזבז את זמננו וכוחנו על הנאות העולם הזה. ואנו עונים לו: "עוגיות? מי צריך את זה? טעמן ממש נורא, בהשוואה למתיקות התורה!" בואו ליהנות מהממתק הטוב ביותר, ילדים יקרים - התורה, התבלין והטעם של החיים.

מלך ומלכה

"התור מתקדם כל כך לאט, שלוימי."
"אני יודע, חיים. אך כדאי להתאזר בסבלנות. הרי בסופו של דבר נראה מלך ומלכה אמיתיים."

"קשה להאמין! כל כך נדיר היום לראות זאת. אך הנה, מלך ומלכה זרים הגיעו לביקור בארצנו, והם החליטו לערוך קבלת פנים. ייתכן שלעולם לא תהיה לנו עוד הזדמנות כזאת. הנה, אנחנו כבר בראש התור."

העומד בדלת מחווה כלפי שלוימי וחיים.

"אתם יכולים להכנס להיכל המלך."

שלוימי וחיים נכנסים בצעדים איטיים. המלך והמלכה מוקפים בעבדים העומדים מוכנים למלא כל ציווי שיתנו. "הבא למלכה כוס מים קרים", מצווה המלך לעבד. והעבד ממהר, כמעט בריצה, לחדר הסמוך וכעבור שניות אחדות חוזר עם מגש כסף שעליו קנקן קריסטל שבו מים עם קרח, וכוס. שלוימי וחיים אינם יודעים את נפשם מרוב תמהון. אווירת היראה והתפארת שסביב הזוג המלכותי מרגשת אותם. הכל מדברים עם המלך והמלכה בכבוד רב. כל העומדים ממתנינים לשרת את המלך ואת המלכה, ונהנים מאוד לעשות זאת. וכמובן, לעשות משהו בניגוד לרצונם, או לגרום להם צער בכל צורה שהיא - דבר זה אינו עולה כלל על דעתם.

"איש אמו ואביו תיראו" (ויקרא י"ט, ג'). הרב שמואל הומינר, בספרו "עבד המלך" מתאר את המצווה של יראה מפני האם והאב. על האדם להחשיב את אביו ואת אמו כמלך ומלכה. עליו לחשוש מאוד מהאפשרות שיעשה דבר נגד רצונם. כל דבר שהם אומרים לו לעשות יש לקיים כמצוות מלך - לקיים בשלימות, עד לפרט האחרון. מדוע? מפני שהקב"ה ציווה עליו לעשות כן. מי שגורם צער לאביו או לאמו כאילו ציער את הקב"ה ח"ו.

ילדים יקרים...
אנו אוהבים את הורינו והם אוהבים אותנו מאוד גם כן. אנו מתגוררים באותו בית איתם, ולכן ייתכן שקל לשכוח את המצווה של יראת אב ואם, כי אנו חשים כה בנוח איתם. אל תטעו בזה: ה' ציווה לירא מפני ההורים. עמדו בפניהם. אל תיכנסו לדבריהם. הישמעו להוראותיהם ולבקשותיהם. אל תגרמו להם צער בשום אופן. הם אינם "סתם" אגשים. הם הורכים: המלך והמלכה שלכם.